

Vooraf

Oscar de Wandel: Metacognitieve en cognitieve strategieën. Een wissel op de toekomst (2)

In de vorige *Vonk* heeft Oscar de Wandel een beeld geschetst van de maatschappelijke, pedagogische en taalpsychologische context waarbinnen het onderzoek naar metacognitieve en cognitieve strategieën moet worden geplaatst. In dit tweede artikel gaat hij dieper in op een aantal onderzoeksresultaten van de uitgevoerde literatuurstudie. Hij vond voldoende aanwijzingen die ervoor pleiten om meer aandacht te besteden aan strategiegericht onderwijs, zowel bij Nederlands als bij andere vakken. Vaardigheden als luisteren, lezen, spreken en schrijven zijn immers niet alleen belangrijk in het (moeder)taalonderwijs, maar in heel het schoolse en niet-schoolse leer- en vormingsproces. Vandaar: communicatief taalonderwijs in een interdisciplinair onderwijsmodel.

Jan T'Sas: Woordenschat vanuit context

Jan T'Sas vertrekt van de stelling dat woorden leren een essentieel onderdeel uitmaakt van de taalverwerving en dus ook van het taalonderwijs. Woorden kunnen op tal van manieren geleerd worden: incidenteel of intentioneel, strategisch of niet-strategisch. In dit artikel staat de auteur uitvoerig stil bij een strategische aanpak, met name het afleiden van de woordbetekenis uit de context. Hoe de natuurlijke begripsvorming in de klas gesimuleerd kan worden door middel van een communicatieve aanpak, illustreert hij met tal van bruikbare voorbeelden.

Chris Cuyves: Leerlingen becommentariëren elkaars schrijfprodukten

'Peer-evaluation' is een methode die de leerling-schrijver kan helpen om zijn schrijfprodukt kritisch te bekijken door de ogen van een leerling-lezer en vervolgens te herschrijven aan de hand van de gegeven commentaren. Chris Cuyves werkt ermee in de hoogste klassen van het secundair onderwijs. Hij opent zijn artikel met een aantal voorwaarden waaraan voldaan moet zijn opdat leerlingen met enig succes elkaars schrijfprodukten kunnen becommentariëren. Vervolgens presenteert hij het commentaarformulier dat hij daarvoor gebruikt en beschrijft hij zijn concrete werkwijze. Na een evaluatie van zijn manier van werken in een paar klassen van het zesde jaar, besluit hij met een opsomming van redenen waarom met leerlingcommentaren zou worden gewerkt.

Luuk Van Waes: Teksten pretesten

Aanvullend op de leerlingcommentaren stelt Luuk Van Waes een andere methode voor om het schrijfproces op een functionele manier aan te pakken. Die komt erop neer dat een tekst geschreven met een duidelijk schrijversdoel en een afgelijnd lezerspubliek voor ogen, aan een pretest wordt onderworpen. De plus-en-minmethode lijkt volgens hem hiervoor zeer geschikt. Het is één van de eenvoudigste, maar tevens meest efficiënte en betrouwbare pretestmethodes. Een concreet voorbeeld, enkele varianten en mogelijke voordelen op

een rijtje geven een stimulerende aanzet om er in de hoogste klassen van het secundair onderwijs mee aan de slag te gaan.

SPIEKERSKORNER

Hilde Vandormael: Geen tijd... Ik lees

Ideeën voor het secundair onderwijs rond het thema van de Jeugdboekenweek

Rita Rymenans
hoofdredacteur

T
U
S
S
E
N
D
O
O
R

JOHN FLANDERSPRIJS 1995

Dit jaar wordt voor de 23ste keer de John Flandersprijs uitgeschreven voor een onuitgegeven boeiend verhaal voor kinderen vanaf 10 jaar.

Alle genres zijn mogelijk.

De inzending wordt ingewacht voor 15 mei 1995.

Naar aanleiding van de feestelijkheden rond 75 jaar Zonneland wordt de geldprijs eenmalig opgetrokken tot 75.000 BeF. Zowel het bekroonde verhaal als andere niet-bekroonde inzendingen komen in aanmerking om in de reeks Vlaamse Filmpjes uitgegeven te worden.

Het wedstrijdreglement kan worden aangevraagd bij Theo Lenaerts, hoofdredacteur Vlaamse Filmpjes.

VLAAMSE FILMPJES OP GELUIDSCASSETTE

Atelier Helen Keller, dat zich sedert 1981 tot taak heeft gesteld lectuur om te zetten in een aangepaste vorm ten behoeve van blinden, slechtzienden en allen die het gewone schrift niet kunnen lezen, en Uitgeverij Averbode hebben een nieuwe uitgave op de markt gebracht: de Vlaamse Filmpjes op geluidscassette.

Het heksenjong, het met de John Flandersprijs 1994 bekroonde verhaal van Clara Vanuytven, dat op 6 januari 1995 als nr. 2.141 in de bekende VF-reeks is verschenen, is zopas als geluidscassette op de markt gebracht. Vanaf nu zullen wekelijks alle Vlaamse Filmpjes op deze manier worden uitgegeven.

Inlichtingen:

*Uitgeverij Averbode, redactie Vlaamse Filmpjes,
Abdijstraat 1, 3271 Averbode, tel. 013/78.01.73, fax 013/78.01.79.*